U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Zdeňka Kühna, a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **G. A.,** zastoupen JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou se sídlem Dřevařská 25, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2010, č. j. OAM-84/ZA-13-ZA12-2010, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně, ze dne 6. 9. 2011, č. j. 56 Az 38/2010 – 112,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného usnesení Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta jeho žádost o změnu advokáta v řízení o jeho kasační stížnosti proti rozsudku téhož soudu ze dne 4. 3. 2011, č. j. 56 Az 38/2010 – 76. Tímto rozsudkem krajský soud zamítl stěžovatelovu žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného, jímž byla jeho žádost o mezinárodní ochranu shledána nepřípustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno podle § 25 písm. i) téhož zákona.

V kasační stížnosti proti meritornímu rozhodnutí krajského soudu stěžovatel požádal o ustanovení advokáta, jenž by jej v řízení o této kasační stížnosti zastupoval, což odůvodnil tím, že nemá dostatečné finanční prostředky k úhradě povinného zastoupení. Usnesením ze dne 7. 6. 2011, č. j. 56 Az 38/2010 – 93, soud ustanovil jeho zástupkyní advokátku JUDr. Alžbětu Prchalovou, kterou posléze vyzval k odstranění vad podané kasační stížnosti a k jejímu doplnění. Ustanovená zástupkyně kasační stížnost doplnila dne 22. 7. 2011.

Podáním doručeným krajskému soudu dne 16. 8. 2011 stěžovatel požádal o změnu advokáta. Uvedl, že poté, co kontaktoval svou soudem ustanovenou zástupkyni, neobdržel žádnou odpověď, pročež se domníval, že zastoupení má v jeho případě jen formální význam. Domáhal se toho, aby mu byl ustanoven advokát sídlící v blízkosti Litoměřic, kde v uvedenou dobu pobýval.

Krajský soud jeho žádost nyní napadeným usnesením zamítl s tím, že ustanovená advokátka k výzvě soudu kasační stížnost doplnila. Kasační stížnost je díky tomu projednatelná a může být předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí. Skutečnost, že advokátka nereagovala na jeden přípis stěžovatele, nebyla za dané situace důvodem pro ustanovení jiného advokáta. Soud rovněž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 28/2010.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nezákonnost tohoto usnesení, aniž by ovšem blíže specifikoval, v čem konkrétně tato nezákonnost spočívá. Uvádí, že si je vědom toho, že v řízení o kasační stížnosti musí být povinně zastoupen advokátem, přičemž zdůrazňuje, že jako žadatel o mezinárodní ochranu nedisponuje dostatečnými finančními prostředky k úhradě tohoto zastoupení. Současně požaduje, aby mu byl ustanoven zástupcem advokát se sídlem v Kostelci nad Orlicí (nebo v blízkém okolí), který by jeho kasační stížnost doplnil.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Kasační stížnost je dle § 102 s. ř. s. zásadně přípustná, s výjimkou případů taxativně vypočtených v § 104 s. ř. s., pokud splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 s. ř. s.). V daném případě je kasační stížnost přípustná.

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Vymezením institutu nepřijatelnosti se soud již podrobně zabýval např. ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publ. pod. č. 933/2006 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz). Nyní posuzovaná věc však typově nespadá pod žádný z případů přijatelnosti kasační stížnosti uvedených ve výše citovaném usnesení.

Stěžovatel v kasační stížnosti podrobně nerozvedl její věcné důvody. Uvedl pouze to, že napadené rozhodnutí krajského soudu považuje za nezákonné, a domáhal se toho, aby mu byl ustanoven advokát sídlící v blízkosti jeho současného místa pobytu. Lze mít tedy za to, že stěžovatel s napadeným rozhodnutím nesouhlasí z toho důvodu, že krajský soud neakceptoval jako důvod pro změnu advokáta skutečnost, že byla stěžovateli, pobývajícímu v té době v Litoměřicích, ustanovena zástupkyní advokátka se sídlem v Brně, pročež byla značně omezena možnost osobního kontaktu advokátky s jejím klientem. V žádosti o změnu advokáta stěžovatel sice namítl také to, že ustanovenou zástupkyni kontaktoval, ale neobdržel odpověď, v kasační stížnosti však neuplatnil žádnou námitku proti způsobu, jakým se krajský soud s tímto tvrzením v napadeném usnesení vypořádal.

Nejvyšší správní soud v dané věci odkazuje na svůj rozsudek ze dne 8. 9. 2005, č. j. 6 Ads 64/2005 – 25, v němž uvedl: „*Ustanovil-li krajský soud stěžovateli zástupce z řad advokátů působících v obvodu tohoto krajského soudu a opřel-li za tohoto stavu krajský soud svůj závěr o ustanovení zástupce o důvod spočívající v procesní ekonomii, pak tento důvod nepovýšil nad žádné stěžovatelovo subjektivní právo ani nad žádný jeho právem chráněný zájem. Pokud jde o konkrétní náplň povinností, jež ustanovenému zástupci napadené usnesení přineslo, pak ta je do budoucna závislá na aktuálních potřebách, jež po dobu trvání takového zastoupení vyplynou jak z přímých pokynů stěžovatele, tak ze strany soudu, přitom budou záviset na procesním vývoji sporu. U probíhajícího soudního sporu, kde je zástupce soudem ustanoven, probíhá komunikace právního zástupce se soudem zpravidla bezprostředně. Jde tu tedy zřetelně o průběžně vykonávanou činnost, k níž povinnost ustanoveného zástupce nastupuje často automaticky, bez dalšího výslovného pokynu ze strany zastoupeného či třetí osoby. Stěžovateli tento stav zajišťuje určitý stupeň právního komfortu, jehož se mu dostává prostřednictvím jistoty, že je správa jeho právních záležitostí v konkrétním soudním sporu trvale svěřena do rukou jeho zástupce. Za tohoto stavu, uváží-li soud, že v rámci zastoupení stěžovatele přichází v úvahu nahlížení do soudního spisu i do správního spisu, který se po dobu řízení před soudem nachází u tohoto soudu, možná následná procesní reakce ustanoveného zástupce vůči soudu, účast na jednání soudu apod., pak není řešením nelogickým ustanovit stěžovateli zástupce z obvodu soudu, který řízení vede, a z místa, kde soud rozhoduje, pokud vzdálenost mezi obcí Jilemnice, kde stěžovatel trvale žije, a Libercem, kde je umístěna pobočka krajského soudu, který má věc projednat a rozhodnout, nepřesahuje 50 km. Jde zároveň o řešení, jež nenaráží na žádnou ze základních zásad, jichž je třeba při rozhodování o této otázce šetřit, a není v rozporu ani se žádným ustanovením procesního předpisu, kterým je řízení před krajským soudem*.“

V nyní posuzovaném případě sice stěžovatel v době, kdy bylo krajským soudem rozhodnuto o ustanovení advokátky, jakož i v době podání žádosti o její změnu, pobýval na adrese D.n. 10, L. takže vzdálenost mezi místem jeho pobytu a obvodem krajského soudu, v němž má sídlo i stěžovatelova zástupkyně, několikanásobně převyšovala 50 km. Krajský soud však při rozhodování o ustanovení zástupce musel vycházet též ze skutečnosti, že stěžovatel v průběhu řízení místo svého pobytu opakovaně měnil. V době podání žaloby se zdržoval na adrese V.48, B., později v pobytovém středisku v Z. u B. a v pobytovém středisku v K. n. O., v době podání kasační stížnosti proti rozsudku ve věci samé na adrese Š. 2530, L., poté v L. a v současné době opět v pobytovém středisku na adrese R. a. 1000, K. n. O. Pokud by tedy krajský soud vyhověl stěžovatelově požadavku na ustanovení zástupce se sídlem v místě jeho tehdejšího pobytu, nastala by v případě další jeho změny situace, jež by z hlediska procesní ekonomie byla stěží udržitelná, neboť by stěžovatele zastupoval advokát se sídlem v místě vzdáleném stěžovateli i soudu.

Bez významu není ani skutečnost, že stěžovatel o advokáta se sídlem v blízkosti svého bydliště nepožádal v žádosti o jeho ustanovení, ačkoliv byl dle stávající judikatury Nejvyššího správního soudu oprávněn žádat dokonce o ustanovení konkrétní osoby, nýbrž teprve poté, co mu krajský soud k jeho obecně formulované žádosti ustanovil advokátku, která již vyhověla výzvě soudu k doplnění kasační stížnosti. (viz zejména rozsudek rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 21. 12. 2009, č. j. 7 Azs 24/2008 - 141, publ. pod č. 1995/2010 Sb. NSS, a dále též rozsudek ze dne 7. 10. 2010, č. j. 3 Azs 28/2010 – 43),

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky uplatněné v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Kasační stížnost stěžovatele lze interpretovat i jako žádost o ustanovení jiného advokáta pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku ve věci samé. Nejvyšší správní soud však nepovažoval za nutné se touto žádostí zabývat, neboť stěžovatel je v tomto řízení zastoupen JUDr. Alžbětou Prchalovou. Žádost stěžovatele o změnu advokáta byla krajským soudem zamítnuta jako nedůvodná a kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu v této věci shledal zdejší soud nepřijatelnou z výše uvedených důvodů. Stěžovatel ostatně svůj požadavek odůvodňuje toliko potřebou doplnit jeho kasační stížnost, ačkoliv tato byla již doplněna a její vady byly odstraněny výše jmenovanou advokátkou.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu